

Рекомендації за результатами проекту МЦПД «Започаткування Національного діалогу в Україні»

Рекомендації щодо державної політики національної єдності

- Визначення необхідності досягнення національного консенсусу щодо розбудови держави «Україна».
- Розробка та прийняття **Закону України про політику національної єдності**.
- Прийняття принципу побудови **модерної політичної нації** в Україні.
- Визначення **реінтеграції** Криму та неконтрольованих територій Донецької та Луганської областей як пріоритету державного будівництва.
- Визначення **пріоритетом людини** у процесі реінтеграції Криму та неконтрольованих територій Донецької та Луганської областей.
- Проведення **інклюзивного діалогу** серед громадян України, включаючи залучення жителів Криму та неконтрольованих територій Донецької та Луганської областей, щодо принципів побудови держави «Україна».
- **Розвиток громадянського суспільства у східних областях України**, особливо у регіонах у Донецькій та Луганській областях.

Рекомендації щодо подолання точок розходження

- **Переорієнтація суспільного дискурсу** з питань зовнішньополітичних орієнтирів на внутрішньополітичний рівень (боротьба з корупцією – децентралізація, реформа судової системи та правоохоронних органів, податкова реформа, реформа системи державного управління і т. п.).
- Використання Угоди про асоціацію України з ЄС насамперед як **засобу модернізації української економіки та суспільства**.
- Розробка концепції **модернізації української культури**.
- Розробка концепції **українського варіанту російської мови** та її місця на культурній карті України. Введення в юридичний обіг поняття українського варіанту російської мови.
- **Позбавлення Російської Федерації монопольної власності на російську мову** та російськомовну культуру та використання російської мови на території України як одного із засобів впливу на Росію з метою її демократизації.
- Розвиток **міжрегіональних культурних проектів**.
- Накладення **табу на використання історичної пам'яті та будь-яких конфліктних питань**, що роз'єднують суспільство, у політичній боротьбі.
- Створення **Ліги громадських організацій за національну єдність** та відповідного громадського руху. Вплив на політику з метою не дати імітувати цей процес політичним силам з популістською метою.
- **Моніторинг передвиборчої риторики кандидатів** на місцевих виборах на предмет мови ненависті та роз'єднуючої риторики. Організація суспільного тиску з метою недопущення використання роз'єднуючої риторики.
- **Аналіз законопроектів та нормативно-правових актів** на предмет міжрегіонального роз'єднання. Приведення чинних законодавчих актів у відповідність до принципів національної єдності.

Приклади конкретних дій

- Відкриття курсів української мови та культури в російськомовних регіонах;
- Створення якісного українського російськомовного продукту для громадян України та потенційно громадян Росії й інших російськомовних;
- Будівництво шляхів та зручного транспортного сполучення між регіонами;
- Квотування місць в національних університетах для представників інших регіонів;
- Міжрегіональні університетські обміни (Еразмус Мундус по-українськи);
- Міжрегіональні обміни вчителів шкіл та викладачів університетів;
- Служба в армії у регіоні, відмінному від регіону походження;
- Встановлення міст (районних центрів) побратимів всередині країни;
- Вивчення історії через історію своєї родини та простих людей.